

Dosarul nr. 2r-477/20

Prima instanță: (Judecătoria Orhei, sediul Rezina) L. Tetiu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, V. Sîrbu, I. Dutca

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Graur Eleonora, reprezentată de avocatul Mihalache Iurie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Graur Eleonora împotriva lui Bagrin Serghei și Cibotari Victor cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și încasarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2020, prin care s-a restituit apelul declarat de avocatul Mihalache Iurie în interesele Eleonorei Graur din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel,

constată:

La 25 aprilie 2019, Graur Eleonora a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bagrin Serghei și Cibotari Victor cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoria Orhei, sediul Rezina din 05 februarie 2020, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Graur Eleonora.

La 09 februarie 2020, Eleonora Graur, reprezentată de avocatul Mihalache Iurie, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoria Orhei, sediul Rezina din 05 februarie 2020 și fără plata taxei de stat (f.d. 89).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Mihalache Iurie în interesele Eleonorei Graur și s-a acordat termen până la data de 20 martie 2020 pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 6 825 de lei (f.d. 107-109).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2020, s-a restituit apelul declarat de avocatul Mihalache Iurie în interesele Eleonorei Graur din motivul

neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 25 februarie 2020.

La 02 aprilie 2020, Graur Eleonora, reprezentată de avocatul Mihalache Iurie, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2020, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

Recurenta Graur Eleonora, în motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel din 25 februarie 2020 a fost expediată numai pe adresa de e-mail al avocatului Mihalache Iurie, care însă nu a recepționat-o.

Prin urmare, a fost în imposibilitate de a îndeplini indicațiile din încheierea instanței de apel din 25 februarie 2020.

Mai mult ca atât, la emiterea încheierii contestate, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020, iar conform Anexei nr. 1 la Dispoziția menționată, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Deci, în opinia recurente, încheierea contestată a fost emisă în perioada stării de urgență, declarată de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, astfel termenii de procedură fiind suspendați pe întreaga perioadă a stării de urgență.

La 09 septembrie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de ultimii la data de 14 septembrie 2020, conform avizelor de recepție (f.d. 128-129).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 23 martie 2020, astfel recursul declarat la data de 02 aprilie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 09 februarie 2020, Eleonora Graur, reprezentată de avocatul Mihalache Iurie, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 05 februarie 2020 și fără plata taxei de stat (f.d. 89).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Mihalache Iurie în interesele Eleonorei Graur și s-a acordat termen până la data de 20 martie 2020 pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 6 825 de lei (f.d. 107-109).

La 28 februarie 2020, încheierea în cauză a fost expediată pe adresa de e-mail al avocatului Mihalache Iurie indicată în mandatul avocațial și cererea de apel nemotivată și anume mihalacheiurie@yahoo.com (f.d. 111).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2020, s-a restituit apelul declarat de avocatul Mihalache Iurie în interesele Eleonorei Graur din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 25 februarie 2020.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural din următoarele considerente.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel, dispunând restituirea apelului declarat avocatul Mihalache Iurie în interesele Eleonorei Graur, a reținut că încheierea din 25 februarie 2020, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa avocatului la data de 28 februarie 2020 și recepționată de ultimul, iar în termenul stabilit de instanța de apel, Graur Eleonora nu a lichidat neajunsurile menționate în încheiere și anume nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat în mărime de 6 825 de lei.

Colegiul consideră o astfel de concluzie pripită.

Urmează a se reține că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 8 s-au stabilit măsurile specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei.

Astfel Anexa nr. 1 la Dispoziția menționată, prevede că pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Deci, la emiterea încheierii recurate, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în perioada 17 martie 2020-15 mai 2020, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel au fost suspendate.

Prin urmare, apelul depus de Graur Eleonora prin intermediul avocatului Mihalache Iurie a fost restituit în perioada în care termenele de decădere au fost suspendate și deci a fost restituit contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Ca consecință, Colegiul consideră că prin restituirea cererii de apel, a fost încălcat în mod direct dreptul recurenteii la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul recurenteii la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Dat fiind faptul că la cererea de recurs a fost anexată cererea de apel motivată, însă nefiind anexată dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului, cauza urmează a fi restituită la rejudecare în instanța de apel, la stadia de primire a cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Graur Eleonora, reprezentată de avocatul Mihalache Iurie, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2020 și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Graur Eleonora, reprezentată de avocatul Mihalache Iurie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Graur Eleonora împotriva lui Bagrin Serghei și Cibotari Victor cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și încasarea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru